

“เบิกค่าเดินทางไม่ตรงข้อเท็จจริง : ความ เสี่ยงทางวินัยและความรับผิดชอบของข้าราชการ”

นายธีระศักดิ์ ภัททิยากุล นิติกรชำนาญการพิเศษ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต ๑

ค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ ไม่ใช่ค่าตอบแทนในการทำงาน แต่เป็นเงินที่ทางราชการจ่ายให้เพื่อเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนของข้าราชการในกรณีที่ทางราชการส่งให้ไปปฏิบัติงานไปปฏิบัติงานนอกสถานที่ตั้งปกติ เช่น ไปประชุม อบรม สัมมนา แต่การเบิกจ่ายเงินดังกล่าวต้องเป็นการเบิกจ่ายตามความเป็นจริง หากมีการเบิกจ่ายเงินค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการอันเป็นเท็จ เช่น ไม่ได้เดินทางจริง มีการปลอมใบเสร็จรับเงิน เพื่อนำมาเบิกต่อทางราชการ มีความเสี่ยงที่จะถูกดำเนินการทั้งทางวินัยและทางอาญา

คดีปกครองที่นำมาเล่าสู่กันฟังในเดือนนี้ เป็นกรณีที่ นาย อ. ข้าราชการสังกัดสำนักงานเขตการศึกษา ๓ สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ทำหนังสือขออนุญาตไปราชการเพื่อไปประเมินสถานศึกษาภายในเขตการศึกษา ๓ ตามโครงการเสมาประชาธิปไตย โรงเรียนในจังหวัดสงขลา พัทลุง นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี และชุมพร และกรุงเทพมหานครเพื่อนำข้อมูลและเอกสารไปส่งที่กระทรวงศึกษาธิการ ระหว่างวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ ถึงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ และขออนุญาตใช้รถยนต์ของหน่วยงาน โดยขอยืมเงินทดรองราชการเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการเดินทางจำนวน ๑,๒๒๐ บาท แต่ปรากฏว่า นาย อ. ไม่ได้เดินทางไปราชการไม่ได้เดินทางไปราชการตามที่มีการขออนุญาตแต่อย่างใด แต่ได้ใช้เงินและรถยนต์ของทางราชการไปร่วมงานศพบิดาของผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม เขตการศึกษา ๓ ที่จังหวัดอุทัยธานี กระทรวงศึกษาธิการ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนและเห็นว่า นาย อ. ไม่ได้ไปราชการตามที่มีการขออนุญาตจริง มีการทำรายงานการเดินทางเพื่อเบิกเงินค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะและค่าที่พักอันเป็นเท็จ พฤติการณ์เป็นการกระทำความผิดวินัยกรณีรายงานเท็จต่อผู้บังคับบัญชาตามมาตรา ๙๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ควรลงโทษปลดออกจากราชการ

ในการประชุม อ.ก.พ.สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ครั้งที่ ๕/๒๕๔๒ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๒ พิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์ของนาย อ. เป็นการใช้สิทธิขอเบิกเงินจากทางราชการอันเป็นเท็จจริงโดยเจตนาทุจริตฉ้อโกงเงินของทางราชการ จึงมีมติให้ปลดนาย อ. ออกจากราชการ นาย อ.ไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยดังกล่าวจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้ฟ้องคดีมิได้เดินทางไปราชการตามโครงการการเสมาประชาธิปไตยและมีเจตนาเบิกเงินของทางราชการไปโดยทุจริต ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงฐานกระทำการอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๙๘ วรรคสองแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังนั้น การที่ผู้บังคับบัญชาลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการ จึงสมควรแก่กรณีแล้ว ที่ศาลปกครองชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง นั้นศาลปกครองสูงสุดเห็นพ้องด้วย พิพากษายืน (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด ที่ อ. ๓๖๘/๒๕๕๓)

คำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุดนี้เป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในเรื่องการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการนั้น ต้องเบิกจ่ายตามความเป็นจริง หากมีการเบิกโดยแสดงข้อมูลอันเป็นเท็จไม่ตรงต่อความเป็นจริงมีความเสี่ยงที่จะถูกดำเนินการทั้งทางวินัย อาญาและความรับผิดชอบทางละเมิดเหมือนเช่นคดีนี้.

